

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Varočnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 244.

V Ljubljani, v torek 24. oktobra 1893.

Letnik XXI.

Iz državnega zbora.

Na Dunaju 23. okt. 1893.

Prememba volilnega reda.

Za ta teden smo gotovi, da državni zbor ne bo razpuščen. V soboto so razni listi, vladni in nevladni, zagotavljali, da se je razpusta nadejati vsak trenotek; „N. Fr. Pr.“ je vedela povedati, da se to zgodi že včeraj, in časnikarji, ki vidijo travo rasti in slišijo ribe pti, so v soboto celó pravili, da se je dotični ukaz že v tisk poslal vredništvu uradne „Wiener Zeitung“.

Ali že včeraj pihala je po vladnih listih zopet nasprotna sapa in danes je vsakateremu očitno, da vlada vsaj ta teden še ne misli razpustiti državnega zbora.

Kakor sem že zadnjič poročal, postavilo se je na današnji dnevi red prvo branje vladnega predloga o premembi volilnega reda. Vse je željno pričakovalo današnjega dne; ne samo zbornica, ampak tudi galerije so bile natlačene polne. Samo delavcev ni bilo, ki so imeli demonstrirati pred državnoborsko palačo.

V soboto se je bil sešel ministerski svet, da se dogovori o vladnem postopanju. Ko se danes ob 11. uri dopoldne prične seja in so bili po navadnih naznanilih predsednikov oddani volilni listki za izjemni odsek, naznani g. predsednik Chlumecy, da se je k volilni predlogi k besedi oglasil ministerski predsednik grof Taaffe. Poslanci od vseh strani hité v sredo dvorane, da bi tem boljše slišali in umeli g. ministerskega predsednika, in pazno na ušesa vlečejo, kdaj in kako da grof Taaffe izreče razpust državnega zbora. Ali varali so se; ministerski predsednik marveč mirno prečita od ministerskega sveta v soboto odobreno izjavo, v kateri vlada razklada predloge, ki so jo pripravile z vladnim predlogom stopiti pred zbornico, in poudarja, da vlada v bistvu ostaja pri svojih

načelih, da pa v razpravo samo, izvemši to izjavo, noče višje posezati. (To izjavo smo včeraj objavili v telegramu. Op. vred.)

Po tej izjavi dal je predsednik besedo poslancu Pernerstorferju, da je utemeljeval svoj predlog o splošni, jednaki in neposredni volilni pravici. Za njim storil je ravno to poslanec Slavik gledé svojega predloga, in poslanca Plener in Bärnreither, prvi o ustanovitvi delavskih zbornic, drugi pa o volilni pravici v bolniške blagajnice vpisanih delavcev.

Za natančnejše poročilo o posameznih govorih mi danes primanjkuje časa, toliko pa povém, da je Plener vojsko napovedal vladi, rekši, da je po izročitvi vladne predloge o premembi volilnega reda že samo po sebi določeno stališče njegove stranke, ki vé, kaj ima storiti. To žuganje je nekako splošno in levičarjem dopušča, da se vsak trenotek lahko premislijo in pogodé z vlado.

Danes se je govorilo, da nameravajo vsi levičarski poslanci odložiti poslanstvo in vlado na ta način siliti k razpustu državnega zbora, ker se jim zdé nove volitve ravno zdaj najugodnejše za njihove nsmene. Ali iz Plenerjeve izjave ni bilo čuti nobene besede, ki bi le količkaj opravičevala to govorico. Levičarji dobro vedó, da v takem slučaju vladi ne bi bilo ravno treba razpuščati zbornice, ampak da bi prav lahko razpisala samo nove volitve namesto poslancev, ki bi odložili mandate.

Ko je Bärnreither končal svoj govor, naznanja predsednik, da odpira razpravo o tej točki in da so se k besedi oglasili kot protigovorniki: Jaworski, Hohenwart, Stadnicki, Wurnbrand, Menger, Prade, Peška, Křepek, Bauer, Demel, Gross, Peez, Pergelt, Russ, Halwich, Fournier, Sigmund, Richter, Štefan, Auspitz.

Zagovorniki pa so: Kronawetter, Lienbacher, Schlesinger, Kramar, Fanderlik, Pattai, Kaizel, Romanczuk, Gessmann, Hauck, Biankini, Gregorec, Laginja. Ako pridejo vsi ti govorniki k

besedi, kar je skoraj gotovo, potrebovali bodo za svoje govore celi ta teden, zato sem rekel, da ta teden še ni pričakovati razpusta.

Ko bode ta razprava dovršena, pridejo na vrsto razven nekaterih že zadnjič naštetih samostalnih predlogov še naslednji samostalni nasveti:

1. Predlog barona Sommaruge o pomnožitvi državnih poslancev za dunajsko mesto.

2. Enak predlog Liechtensteinov.

3. Predlog Heroldov, ki zahteva namesto dosedanjih 92 za Češko 94 poslancev.

4. Predlog poslanca Gregorca, Vošnjaka in Robiča, po katerem naj se v mestno skupino celjsko sprejme še Braslovče, Št. Jurij, Reichenberg, Podstreda in Planina.

5. Predlog Hofmanov, da naj se število graških poslancev pomnoži za dva.

6. Predlog Sigmundov, za premembo volilnega reda za severno Češko.

7. Predlog Romanczukov, po katerem naj se pomnoži število poljskih poslancev za deset.

8. Predlog Klaičev za premembo volilnega reda v mestni skupini dalmatinski.

K temu pride še zadnjič omenjeni predlog, ki ga je danes s slovenskimi tovariši poslanec Kušar izročil gledé volilne pravice ljubljanske trgovinske zbornice; dalje danes izročen predlog Lienbacherjev gledé splošne premembe volilnega reda.

Izmed prej omenjenih govornikov prišel je danes samo Jaworski na vrsto, ki je v imenu poljskega kluba razvijal vzroke, zaradi katerih poljski poslanci ne morejo pritrditi vladnemu predlogu o premembi volilnega reda.

Pred sklepom naznanja predsednik, da so bili v izjemni odsek izvoljeni naslednji poslanci:

Dr. pl. Fuchs, Alfred grof Coronini, grof Deym, Lupul, dr. Klaič, dr. Kathrein, dr. Herold, dr. Pacák, dr. Fanderlik, dr. Bareuther, dr. Beer, baron Dumreicher, dr. Gross, dr. Teodor Haase, dr. Heilsberg, dr. Kopp, dr. Suess, grof Stürgkh, vitez Jaworski,

LISTEK

Slovenske posojilnice leta 1892.

„Slovenec“ je poročal v štev. 227. t. l. da je „Zveza slov. posojilnic v Celju“ izdala „III. Letopis slov. posojilnic, 1892“, katerega je sestavil g. Iv. Lapajne. Po tem letopisu podamo našim čitateljem v naslednjem nekoliko zanimivih črtic o delovanju in poslovanju naših domačih denarnih zavodov v minulem letu.

Vrlo so naše posojilnice napredovale v zadnjih letih, napredovale so tudi lani, in „že površen pogled na posamezne oddelke slovenskega posojilništva nam kaže, da smo od lanskega leta lepo napredovali. To nam svedoči že prvi statistični pogled te publikacije, namreč število posojilnic; enako vidimo napredovanje pri vseh drugih oddelkih. Če je tudi katera slov. posojilnica brez napredka bila, so pa druge toliko večji korak, in to vsestransko storile, da more statistikar, ki ima celoto pred očmi, vendar z veseljem velik napredek pokazati.“ („Uvod“.)

1. Število in razširjenost slov. posojilnic. Konec lanskega leta je delovalo 61 slov. posojilnic, t. j. 7 več, kakor 1891 l. Letopis pa poroča samo o delovanju 54 posojilnic, ker druge še niso celo leto delovale. Posojilnic pa je: na Ko-

roškem 17 (+ 3), namreč: Bekštanj (7)*, Celovec (4), Črna (2), Djekše (4), Glinje (4), Prevalje (1), Sinča ves (3), Sl. Plajberg (7), Sp. Dravberg (5), Suha (1), Sv. Jakob (20), Sv. Lenart (0), Šmihel (4), Št. Janž (1), Tinje (2), Velikovec (2), Zil. Bistrica (1). Na Kranjskem 14 (+ 1), namreč: Černomelj (8), Kamnik (3), Krško (8), Ljubljana: hran. in pos. društvo (17), kmet. pos. za okolico (11), obrtno pom. društvo (37), vzaj. podp. društvo (0), Logatec (5), Metlika (17), Postojna (10), Radovljica (2), Ribnica (5), Vrhnika (11), Žužemberk (2). Na Primorskem 9 (+ 2), namreč: Cerklje (0), Gorica (9), Koper (9), Nabrežina (5), Sebelje (2), Rojan (2), Pulj (2), Tolmin (0), Trst (1). Na Štajerskem 21 (+ 1), namreč: Celje (12), Fram (1), Gornji Grad (2), Gornja Radgona (1), Konjice (9), Ljutomer (21), Makole (9), Marenberg (4), Maribor (11), Mozirje (18), Ormož (17), Pišce (9), Ptuj (9), Savnica (10), Slatina (9), Sv. Lenart (6), Smarje (0), Šoštanj (19), Vitanje (3), Vransko (2), Zaveč (12). — 15 posojilnic ima omejeno, druge neomejeno zavezo.

Prav lepo se razvijajo posojilnice na slov. Koroškem, kjer so le še 4 sodn. okraji brez posojilnic. Na Štajerskem samo dva okraja še nimata posojilnic,

*) Številke v oklepih označujejo upravna leta posojilnic.

na Kranjskem pa 20 (!). Tu so namreč samo v 11 sodn. okrajih posojilce.

2. Udje in njih deleži. Slov. posojilnice so šteje 1892 l. 26643 zadružnikov (+ 3708), ki so imeli v deležih 482.649 gld. (+ 41.703 gld.), in sicer koroške 4023 (+ 931) udov s 109.514 gld. deležev (+ 12.128 gld.); kranjske 4786 udov (+ 395) s 102.052 gld. deležev (— 3021 gld.); primorske 1187 udov (+ 571) s 39.420 gld. deležev (+ 15.020 gld.); štajerske 16647 udov (+ 1811) s 231.663 gld. deležev (+ 17.585). — Deleži so narastli pri 46 posojilnicah; nespremenjeno število je ostalo pri dveh, manjše svote pa je izkazalo šest posojilnic.

Tu navedene številke so posebno važne in zanimive radi tega, ker „iz števila zadružnikov se more sklepati na moč zadruge“, „deleži pa so prava in stalna obrtna glavica posojilnic“. Zato mora nas gori označeno naraščanje teh številk prav veseliti.

3. Denarni promet. Po visokosti denarnega prometa se navadno presoja delovanje denarnih zavodov. No, številke, katere nam v tem pogledu kažejo naše slov. posojilnice so res velike in lepe. Vse slovenske posojilnice so imele namreč v kup 13.326.676 gld. denarnega prometa, t. j. 2.785.910 gld. več, kakor 1891 l. To je pač lep napredek v enem letu! — Imele so pa den. prometa posojilnice na Koroškem 1.216.349 goldinarjev

vitez Beneč, David vitez Abrahamowicz, dr. grof Pininski, dr. vitez Madeyski, Franc grof Coronini.

Poslanec Pernersdorfer predlaga, da naj bo odsek javen, to je pristopen vsem poslancem. Ta predlog obvelja s 101 proti 60 glasom, kar priča, da je bilo že malo poslancev v zbornici.

V današnji zbornici izročila sta goriška poslanca grof Coronini Alf. in dr. Gregorčič interpelacijo do učnega ministra o postopanju mestnega šolskega sveta goriškega glede slovenske ljudske šole v Gorici.

Sklep seje bil je ob 4. uri popoldne. Prihodnja seja bo jutri z današnjim dnevnim redom. O volilni reformi govori prvi dr. Kronawetter, za katerem pride na vrsto grof Hohenwart.

„Spravoljubnemu“ dr. Ferjančiču.

Z Vipavskega, 10. oktobra.

Ko je dne 14. maja t. l. državni poslanec gospod dr. Ferjančič sklical shod v Vipavo, da podá svojim volilem pojasnilo o svojem državno-zborskem delovanju, javljali so se prigrdom tega shoda nenavadni in za g. poslanca gotovo jako nepovoljni prizori, o katerih pa širši svet, kolikor nam je znano, resnice, vsaj celotne, izvedel ni. Toda et meminisse juvat: Njegovi volilci in pristaši, seveda radikalno-napredni, prišli so na shod, da ga pokličejo na odgovor, zakaj se ni pokoril njih zahtevi, t. j. zakaj ni zapustil kluba Hohenwartovega ter prestopil v tabor Mladočehov, in da mu izrekó zaradi take neposlušnosti svojo nezaupnico. Ker poznamo odvažnost in radikalno brezozirnost prvakov tukajšnjih naprednjakov, mislili smo si, shod bode zanj sodni dan.

Prišlo je drugače. Ko so namreč gospodje iz radikalnega taborja zagledali četo možakov, katerih se je blizu 200 večjim delom na nasvet duhovščine na shodu zbralo, je ta nepričakovani sosret radikalce tako osupnil, da so osnovani in razglašeni napad na g. poslanca opustili, molčali, g. poslanca pa z obrnjenimi hrbti in z prezirljivo molčečnostjo sprejeli, potem pa se od shoda ostentativno oddaljili ter tudi po dokončanem shodu njegovemu soretu se umikali.

Facit je bil torej ta, da so na tem shodu politični neprijatelji branili dr. Ferjančiča zoper njegove somišljenike. Ko je na to gospod poslanec brez vsake nezgode svoje državnozbornsko izvešče podajal, ugajal nam je posebno tisti odlomek njegovega govora, v katerem je slovesno zatrjeval, da bode pri vsaki dani priliki z vsemi svojimi močmi in vplivom deloval na to, da preneha domači razpor. Iz tega ozira in v nadeji, da bo dr. Ferjančič mož-beseda, je ob sklepu shoda predsednik gospod dekan M. Erjavec besedo povzel ter izrekel v ime navzočih poslancu zahvalo in priznanje. Če tudi smo nekateri imeli namen, za žilico potipati g. poslanca o drugih političnih zadevah, smo te pomisleke ipak položili na žrtvenik sprave.

S tem priznanjem hoteli smo pokazati, da gospoda poslanca državnozbornsko delovanje odobra-

(+ 217.703 gld.); na Kranjskem 4.492.658 gld. (+ 767.963 gld.); na Primorskem 448.155 gld. (+ 257.313 gld.); na Štajerskem 7.169.514 gld. (+ 1.542.931 gld.) — 47 posojilnic je izkazalo večji, 7 posojilnic pa manjši promet. Absolutno največji promet je izkazala celjska posojilnica (1.761.380 gld.), relativno največji promet posojilnice v Pulju (164.014 gld. t. j. več 133.174 gld.) Najmanjši promet ima posojilnica v Slov. Plajbergu na Koroškem, namreč 3182 gld.

4. Hranilne vloge. Da slov. posojilnicam res zaupa tudi širše občinstvo, o tem nam pričajo podatki o hranilnih vlogah. Imele pa so naše posojilnice lani vkupe 6.191.145 gld. hranilnih vlog, t. j. 235.595 gld. več, kakor 1891 l. Imele pa so hran. vlog posojilnice koroške 533.725 gl. (+ 140.384 gld.), kranjske 1.711.614 gld. (+ 381.866 gld.), primorske 156.250 gld. (+ 62.338 gld.), štajerske 3.789.556 gld. (+ 651.007 gl.). — Obrestij za hran. vloge je dajalo 10 (11) posojilnic po 5%, 31 (32) po 4½%, 8 po 4%, o 3 pa ni podatkov.

Največ hranilnih vlog ima celjska posojilnica (895.983 gld.) 15 posojilnic ima nad 100.000 gld., 14 pa od 50.000 do 100.000 gl. hran. vlog. V obče so v tej in drugih zadevah najmočnejše štajerske, potem sledé kranjske. Brez hran. vlog je posojilnica v Rojanu pri Trstu, ki je v prvi vrsti konsumno društvo.

(Konec sledi.)

vamo, da se strinjamo s tem, kar nam je poročal, in še bolj z onim, kar nam ni izrecno povdarjal, namreč da je vedno ostal v soglasju z drugimi slovenskimi državnimi poslanci, da je vztrajal v Hohenwartovem klubu ter se podvrgel njegovi politiki, ki do danes ni bila radikalna, ampak konservativna.

A žal, da smo le prehitro morali spoznati, da smo se s tem prenačili na kvar svoje politične reputacije. Dne 27. maja prinesla je „Edinost“ dopis iz Vipave, v katerem se nam hudomušno hvalo poje, češ, da smo mi duhovniki na shodu samosvestno in prav modro nastopili ter „Slovenca“ in njegovo politiko na cedilu pustili. Naše izraženo zaupanje zavil in tolmačil je dopisnik tako, da velja dr. Ferjančič kot narodno-naprednemu poslancu, kot osnovevalcu Slovenskega društva, kateremu glasilu je „Rodoljub“, kot predsedniku Svetčevega banketa itd.

Mi smo že imeli spis pripravljen, da pojasnimo vso to zadevo in da oporekamo tej hudomušni namisli, a šumela nam je še preglasno po ušesih dr. Ferjančiča beseda o slogi in spravi in mi smo položili ta spis na oltar spravoljubja, položili ad acta. Da odkritosrčno izjavimo, mi nismo pričakovali, da bode dr. Ferjančič po tem shodu prelevil svoje politično mišljenje, še manj, da postane naš pristaš, ipak smo se drznili nadejati, da bode poslanec spoznal mišljenje ogromne večine tukajšnjega ljudstva, da bode uvaževal njegove težnje, zlasti pa, da bode svojo zadano besedo rešil, delovaje za spravo in slogo.

Beseda g. poslanca, menili smo, ni in ne more biti gola fraza, le v zagati dobro došla, nego premišljeni izraz odločne moške volje. A doživeli smo prevaro, kakoršno so nam previdni politiki že naprej napovedovali in skusili smo na sebi resnico, da je dobrotu res sirota. Pričakali smo prvi sad, ki je dozorel ter padel iz košatega drevesa dr. Ferjančičevega spravoljubja. Grenek je ta sad, a je sad spoznanja.

Kako umeva naš poslanec spravo in slogo, pokazal je tudi za slepeca dosti jasnim načinom, ko je nepozvan in skrajno pristransko porabil, bolje rekoč zlorabil svoj vpliv, da podpre kandidaturu gospoda J. Kraigherja, kateri je celó pristnim naprednjakom preradikalen. Torej g. Kraigher je kri od krvi, kost od kosti gosp. dr. Ferjančiča, le-ta pa veliki spravoljub v slovenskem narodu. Pa naj kdo poreče, da ni g. dr. Ferjančič pridno hodil v šolo gospoda dr. Jos. Vošnjaka. Janus redivivus! Zdaj smo z dr. Ferjančičem na čistem.

Novo breme

denarnega in krvnega davka zahteva se od državnega zbora, kateremu je v seji dne 10. t. m. predložil minister deželne brambe načrt zakona, po katerem se spoji vojna deželne brambe v vojno stalne armade, kakor je „Slovenec“ že svojedobno poročal

Vlada zanašaje se, da pritrdi državni zbor navedenemu načrtu, stavila je v državni proračun 1894. l. svoto nad 3 milijone goldinarjev za stroške povečšanega oboroževanja deželne brambe, kateri stroški bodo naraščali leto za letom, kakor žalibog uči dosedanja skušnja.

Vojni odsek bavi se je že z dotičnim načrtom v splošni razpravi, pri kateri je bilo čuti le malo nasprotja.

Poslanec dr. Baernreither ne prikriva, da načrt zakona nalaga nova bremena davkoplačevalcem, tudi v pošteve jemlje spremembo v notranji politiki, vendar pa se izreče v imenu levičarjev za navedeni načrt z ozirom na politični položaj, katerega vzema naša država svojim zaveznikom nasproti.

Poslanec Chrzanowski (v imenu poljskega kluba) tudi pritrdi nameravani pomnožitvi vojne sile v imenu poljskega kluba, kateri vsak predlog glede oboroževanja razsoja edino s stališča državnih koristij.

Poslanec Tilšer izreče svoje pomisleke s pristavkom, da naj bi namesto sedanjih treh vojnih ministrov posloval samo jeden vojni minister, kar je tembolj umestno, ker ni več bistvenega razločka med brambovei in med stalno armado po načrtu tega zakona, ki nalaga brambovcem 2-, oziroma 3-letno dejanjsko službo, kakor vojakom redne vojske.

Tudi slovenski poslanec Pfeifer se ne more navduševati za nove stroške oboroževanja, katerih davkoplačevalci nikakor ne zmorejo; povdarja, da kakor je izračunal Deroulède — znašajo stroški ob-

oroženja Evrope od leta 1871 do 1891 ogromno svoto 60 milijard frankov; države pa vedno še zahtevajo pomnoževanje vojne sile; poslanec sviri pred vedno rastočimi stroški oboroževanja, katerih številke se ne nahajajo samo v državnem proračunu, ampak tudi v žepu tistega skrbnega očeta ali matere, ki sama sebi ne privošči koščka bornega kruha samo, da par kracarjev prihranita in pošljeta pristradane krajecarje svojemu v vojni služočemu sinu.

Sklene z željo, da bi se v podrobni razpravi vsaj nekaj olajšav priborilo. Dosti upanja pa ni za to, ker je precejšnja večina odseka sklenila podrobno razpravo, ki se prične tekom prihodnjega tedna — ako ne bo prej razpuščen državni zbor.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. oktobra.

Grof Hohenwart. Z velikim veseljem nekateri liberalni listi pripovedujejo, da se je grof Hohenwart izrazil, da ne kandiduje več pri bodočih volitvah, naj že bodo kmalu ali pa ne. Že pri zadnjih volitvah grof Hohenwart ni mislil kandidovati, ali ga je pregovoril grof Tasffe. Sedaj pa ministerski predsednik ne bode Hohenwarta več pridržaval v zbornici poslancev. Prestavili ga bodo v gospodsko zbornico. Njegov klub bode pa razpal in konec bode trinogi večini. Je li kaj resnice na tem, mi ne vemo. Najbrž so le levičarske želje, katerim je Hohenwartov klub huda ovira, da ne morejo doseči svojih namenov. Mi se pa nadejamo, da se levičarske želje povsem ne izpolnijo. Če bi razpal sedanjí Hohenwartov klub, se pa osnuje močna katoliška stranka, ki bode tudi močno protitežje liberalni stranki.

Protestantje na Hrvaškem so dosedaj bili podrejeni ogerskim protestantskim senjoratom. Ker na Ogerskem v marsičem veljajo drugačni zakoni, nego na Hrvaškem, je ta odvisnost za hrvaške protestante bilo malo neprijetna. Sklenili so torej, da osnujejo samostojno cerkev na Hrvaškem, da ne bodo več nekako tujei v tej deželi. Hrvaški listi so večinoma zadovoljni s tem sklepom, da Mažari ne bodo imeli vpliva na hrvaške protestante, kateri vpliv v nobenem oziru ni bil blagodejen. Pravico do osnove samostojne cerkve imajo Mažari po nekem zakonu iz 1791. leta in po cesarskem patentu iz 1859. leta ter po ogersko-hrvaški nagodbi. Po poslednji nagodbi so še celó hrvaški protestantje zavezani, samostojno organizovati svojo cerkev, da ne bodo odvisni od Ogerske, ker v zadevi bogočastja je Hrvaška popolnoma neodvisna od Ogerske.

Protestantje proti židom. Sedaj, ko si na Ogerskem liberalci na vso moč prizadevajo, da omogočijo zakone mej židi in kristijani, že v Nemčiji premišlujejo, kako bi te zakone omejili, ker se slab vpliv že preočito kaže. Tako je protestantska braniborska cerkvena sinoda se te dni posvetovala, kako bi se dali s cerkvenimi disciplinarnimi zakoni vspešneje ovirati zakoni mej kristijani in židi. Skoro vsi člani so bili jedini v tem, da se morajo taki zakoni na vso moč ovirati, če tudi ni nikdo vedel povedati, kako bi to bilo mogoče. Ker državni zakoni dovoljujejo take mešane zakone in je vpeljan civilni zakon, cerkvena oblastva nimajo skoro nobene prilike, da bi mogla v tem oziru vplivati. Ravno tako bode tudi na Ogerskem. Ne le katoliki, temveč tudi protestantje se bodo kesali, če bodo podpirali vladno cerkveno politiko.

Dopolnilne volitve za saksonski dež. zbor. Pri letošnjih dopolnilnih volitvah v saksonski deželni zbor je voljenih 16 konservativcev, 7 narodnih liberalcev, 5 socijalistov, 2 nemška socijalista, 2 pristaša svobodomiselne stranke in jedna ožja volitev je mej konservativcem in protisemitom. Konservativci so zgubili štiri mandate. V zbornici bodo imeli sicer še vedno večino, ali vidi se, da zgublajo zaupanje pri prebivalstvu. Protisemitje so se nadejali, da precej pridobé, ali so se jako varali. Saksonski srednji stanovi dosti ne marajo za protisemite. Narodni liberalci so pridobili tri mandate, svobodomiselna stranka je pa dva izgubila. Ta stranka skoro nikjer ni dobila dosti glasov. Socijalisti so pridobili tri mandate. Število socijalističnih glasov se je posebno pomnožilo v mestih in blizu mest. Po deželi socijalisti niso dosti napredovali. Kmetje se ne dadó vjeti v socijalistično mrežo.

Atentat v Parizu. Ko so se peljali ruski častniki s plesa v mestni hiši v vojaško kasino, je

nekdo na-nje ustrelil z revolverjem. Napadnika je policija prišla in se imenuje Villis. Izpovedal je, da je dvajset let trdo delal pri železniški družbi, ali je bil odpuščen zaradi nekega štrajka. Sedaj je brez dela in brez kruha. Njega je jezilo, da se toliko denarja troši za slavnosti na čast tujcem, dočim na tisoče Francozov doma strada. Da pokaže svojo nevoljo, je streljal na tujce. — Ta napad je vzbudil v Parizu veliko senzacijo, če tudi krogla ni nobenega zadela. V revolverju je napadnik imel še pet patronov, ali se mu revolver ni hotel več sprožiti, ker je mehanizem nekoliko pokvarjen. Nekateri francoski listi zatrjujejo, da je napadovalec bolan na umu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. oktobra.

(Deželnozborska volitev na Notranjskem.) Iz Trnovega se nam poroča, da so bile prve volitve volilnih mož ovržene vsled ugovora, kateri je vložila konservativna stranka pri okr. glavarstvu. Včeraj, dne 23. oktobra vršile so se nove volitve, katerih se je udeležilo 120 volilcev. Izmed šestere volilnih mož dobil je eden, katerega sta volili obe stranki, 107 glasov, štirje drugi od liberalne strani kandidovani so dobili po 63 glasov, šesti je zmagal še-le v ožji volitvi. — Kandidati konservativcev so dobili 59, oziroma 55 glasov. Pri agitaciji za radikalno stranko skazoval se je posebno notar Rahne, ki je prihitel iz Bistrice na pomoč — Kakor kaže neznamen razloček med številom liberalnih in konservativnih volilcev, napreduje naša stvar prav krepko tudi v tem kraju vkljub silnim oviram od strani vplivnih liberalcev. Veliko zaslugo za to si je pridobil vzlasti gosp. kapelan Alojzij Rudolf, kateremu se na tem mestu zahvalimo za ves njegov trud, ki ga je imel vzlasti pri sedanjih volitvah.

(Volilni shod.) Iz Sevnice 22. okt. Danes se je vršil pri nas volilni shod. Ob 1/4 popoldne so se zbrali možje iz kmetov in iz trga, ter izvolili na predlog gospoda notarja Veršeca tukajšnjega župnika za predsednika. Ta predstavi zboru vladnega zastopnika, gosp. deželnega poslanca Mihaela Vošnjaka, deželnega poslanca g. cesarskega svetnika Jermána, in kandidata za mesta in trge g. dr. Jurja Hrašovca, odvetnika v Celju, ter pozdravi vse navzoče. Potem da besedo najprej g. državnemu poslancu Vošnjaku, ki nam zanimivo razloži zunanje in notranje stanje naše države, razjasni zlasti sedajno pereče vprašanje o volitveni reformi in izjemnem stanju v Pragi, ter poroča o svojem delovanju v državnem zboru ter zatrjuje, da se bo, kakor dosedaj, vedno držal starega slovenskega gesla: vse za vero, dom, cesarja. Zbor se mu zahvali za njegov trud ter mu enoglasno izreče svoje zaupanje. Za njim poroča g. ces. svetovalec Jermán o deželnem zboru, kjer se, kakor znano, slovenskim poslancem slabo godi vsled neobzirnosti liberalne večine. Razložil nam je nov vladni predlog, ki bi kmetom vsaj nekoliko koristil, ako bi bil sprejet. Tudi temu poslancu so navzoči svoje zaupanje izrekli. Za g. Jermanom je nastopil kandidat dr. Hrašovec, ki se je v prelepem govoru, ki je vsem navzočim do srca segel, volilcem predstavil in priporočil. Živahno odobravanje med govorom in po govoru je pokazalo, kako je govornik vsem iz srca govoril. Gotovo bi bil ta gospod sposoben poslanec, in bili bi lahko ponosni nanj. — K sklepu je še g. Hribar iz Celja v daljšem govoru navzočim nudil ševal za slovensko stvar in zlasti, kakor tudi g. kandidat, za slovensko in krščansko šolo. S trikratnim živoklicem je potem predsednik zborovanje zaključil. Bog daj, da bi lepe besede, ki so jih naši ljudje pri tem zborovanju slišali, prav obilen sad rodile, da bi postali možje zavedni in neupogljivi značaji.

(Kanično vmeščen) je bil danes č. g. Janez Mesar, župnik na Bohinjski Bistrici, na župnijo Smartin pri Kranju.

(Prestop k pravoslavni veri.) Minolo nedeljo predpoldne je prestopila k pravoslavni veri jedna Slovenka; popoldne ob 4. uri pa sta prestopila jeden Slovenec in jedna Slovenka. Kakor se nam poroča, bilo je mnogo našega občinstva navzočega pri obredu. — Tako suho prinaša to novico „Edinost“ dne 11. t. m., št. 79. Sedaj pa naj kdo še trdi, da-li je ali ni pri nas katoliška vera v nevarnosti. Lansko leto smo večkrat čitali po naših listih: „vera ni v nevarnosti“, sedaj pa nam kažejo fakta, da vera je v nevarnosti, in sicer naša rimsko-katoliška vera, katero spoznava slovensko

ljudstvo. — Ta je v kratkem že drugi slučaj, da prestopijo Slovenci v Trstu k pravoslavni veri, v razkolno cerkev, ki ne priznava rimskega papeža kot vrhovnega poglavarja Kristusove cerkve. Kdo je te ljudi napotil k temu nesrečnemu koraku? Ako pomislimo, da je pri slovenskem ljudstvu globoko vkoreninjena sv. vera in ljubezen do katoliške cerkve, ter spoštovanje katoliške duhovščine, smo opravičeni dvojiti, da so ti sedaj „pravoslavni“ kristijani iz prostega nagiba zatajili vero svojih očetov, da so brez nasveta in prigovarjanja od druge strani prestopili v razkolno cerkev, opravičeni smo misliti, da tu mora delovati neka skrivna moč, ki si je zadala žalostno nalogo, odvracati verne Slovence od katoliške cerkve, ter jih tirati v pogubonosni razkol. — Pomenljive v kratki novici so besede: „bilo je mnogo našega občinstva navzočega pri obredu“. — To naše občinstvo je radovedno gledalo, kako jeden katoliški Slovenec in dve katoliški Slovenki zatajijo svojo vero, v kateri jih je izredila mila mati, in to občinstvo — upamo vsaj — je gotovo obžalovalo te ljudi, a zraven pa najbrž samo kolikor-toliko škode trpelo, ker se mu je omajalo njegovo versko prepričanje. To je žalostno! In vendar nima „Edinost“, glasilo katoliških Slovencev tržaških, niti besedice obžalovanja ali opomina za to občinstvo? In to je britko! — Katoliški Slovenci! Ako Vam je na srcu sv. katoliška vera, molite goreče, da se med nami utrdi vera, katero uči sv. mati katoliška cerkev. — Tako vrli „Primorski list“! Mi temu dostavljamo, da je jednako, kakor „Edinost“, ta dogodek objavil tudi „Slovenski Narod“ brez opazke. Tudi to je britko!

(Dr. Tavčar proti poljanskemu županu Urbanu Pintarju.) Urbanu Pintarju, poljanskemu županu v zadoščenje priobčili smo v soboto posnetek kazenske zadeve o tožbi dr. Tavčarja zaradi razžaljenja njegove časti, proti kateri je župan Pintar zmagal. Bili smo menda prekratki, a resnično je bilo vse od črke do črke. Dr. Tavčarjev popravek, katerega hočemo doli priobčiti, je zato interesanten, ker pravi, da vse to ni res. Interesanten tudi zato, ker so jutri v Poljanah — volitve v občinski zastop, zaradi katerih je župan Pintar bil baš od nasprotne stranke tako perfidno obrekovan. Da je bilo pa naše poročilo v soboto resnično povsem in posebej gledé dokaza resnice, se prepriča vsakdo lahko pri županu samem, kadar bo njemu dostavljen prepis razsodbe. Za župana je toliko dovolj; ako se pa kdo interesuje, da še kaj posebnega poizvé, naj malo počaka, ker obširno poročilo objavimo v našem listu, kadar se bo nam primerno zdelo, vzlasti kot odgovor na kak nov popravek. Jednega namreč že imamo. Glasi se: „Ni res, da je župan Pintar dognal dokaz resnice. Pri prvi razpravi v Loki je hotel župan Pintar ta dokaz s tem dognati, da je trdil, da sem ga hudobno dolžil krivega pričevanja. Ta dokaz se mu ni posrečil, ker jaz za svojo osebo Urbana Pintarja nikdar nisem obdolžil, da je krivo pričeval. Pri drugi, apelní razpravi pa je Urban Pintar omenjeni dokaz presukal ter trdil, da sem neresnično poročal v Poljane, da je občina poljanska svojo pravdo z Ivanom Čadežem zgubila. Kaj takega pa tudi nisem poročal, pač pa sem poročal svoji stranki, da je v Ljubljani iztekla ugodna sodba, da pa je proti njej občina se v Gradec pritožila. To je bilo vse, kar sem v tej zadevi poročal, to vse pa je ustrezalo resnici. Pri apelní razpravi nisem bil osebno navzoč, in lahko je mogoče, da se sodišču ni vse pojasnilo, kakor je bilo potrebno. Dr. Ivan Tavčar.“ — Tem besedam dr. Tavčarja pristavljamo, da mi ne moremo presojati, ali se je sodišču vse pojasnilo, ali ne, vendar bi dejali, da se je to zgodilo, ker je dr. Tavčar nalašč zato k obravnavi poslal svojega zastopnika. Nam zadostuje, da je sodišče spoznalo, da je župan Pintar dognal dokaz resnice, in ga na tej podlagi oprostilo, dr. Tavčarju pa naložilo, da plača pravdne troške.

(Izgubil) se je Luka Kaporec, delavec pri mokraru Zorcu na Dunajski cesti. Šel je zadnjo nedeljo v Ihan, rekoč, da gre brata obiskat; od tam je odšel ob 6. uri zvečer in od takrat ga ni od nikoder. Bati se je, da se je kje ponesrečil, ker se mu je zadnji čas večkrat medlo v glavi.

(Duhovniške spremembe v Trstu.) Čast. gosp. gre Franc Sila od Sv. Jakoba k Sv. Antonu nov. kot duhovni pomočnik. Na njegovo mesto k Sv. Jakobu pride čast. g. Janez Koruza.

(Pri volitvi občinskega predstojništva v Gorjah) dne 22. oktobra so bili izvoljeni: Jakob Zu-

mer za župana; za svetovalce pa: Vinko Jan, Janez Hudovernik, Miha Zupan, Miha Cop.

(Nadloga s cigani.) Z Vrhnike. 22. oktobra: V četrtek, 19. t. m., dopoldne, prišla sta dva cigana in dve ciganki v hišo nekega posestnika v Zažarje fare podlipske. Zahtevali so zabele in hoteli kuhati na ognjišču. Ko pa jim gospodinja reče, da zabele ne more dati, pač pa krompirja, udari jo jeden ciganov s sabljo po rami. Gospodinja hitro skoči iz veže in zapre vrata, kliče na pomoč. Cigan udari jo drugič skozi razpoko po glavi. V tem prileté sosedje na pomoč, a cigani so zbežali iz hiše na drugi strani in tekli v gozd, streljajoč na kmete. Vrhniska žendarmenija jim je bila kmalu za petami, a odnesli so pete, razven jedne ciganke, pobirajoče dračje. — Pač pa bi bilo že davno potrebno, da bi se ti roparski ciganski svojati drugače stopalo na pete, ki nadleguje mirne ljudi, da še življenja niso varni pred njo.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) je dne 22. t. m. zborovalo v St. Jakobu blizu Šentpetra pod Velikovecem. Prihodnji javni shod tega društva pa ne bo, kakor smo zadnjič poročali, dne 29. t. m. v Štriholčah, marveč v nedeljo, dne 5. novembra, v gostilni „pri pošti“, po domače „pri Oštneju“, v Šentjakobu v gorenji Rožni dolini.

(Župnija v Sromljah) je dobil tamošnji provizor č. g. Turkuš.

(S Koroškega.) dne 23. otabra: C. kr. deželna vlada v Celovcu je potrdila pravila nove podružnice sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico. — Celovska deška ljudska šola (na benediktinskem trgu) praznuje letošnjo jesen petindvajsetletnico svojega obstanka. Vsa ta leta vodi jo g. P. Pöschl. Zidala se bode v Celovcu tudi nova ljudska šola. — Nov občinski „statut“ se pripravlja za celovsko mesto. — Naša ultra-nemška lističa se gledé presnove volilnega reda ne strinjata. Beljaška „D. allg. Ztg.“ se z vladnim predlogom zadovoljuje, dokler ne pride kaj boljšega. „Fr. St.“ mu odločno oporekajo, češ, da se tako uniči nemški srednji ali meščanski stan, nasproti pa znajo „slovenski privandrovcí“ priti — horrible dictu! — do večje moči. Da se to ne zgodi, upa oni list vsaj še, da se iz dolgega spanja probudi nemški Mihelj, oziroma da bode konec nemške „faule Gemüthlichkeit!“

(Vlom.) V B.šu pri Št. Lenardu na Štajerskem je tat vlomil predzadnjo soboto v hišo gostilničarja Klampfeja. Tat je naredil luknjo skozi zid in v hišo zlezal. Ukradel je kacic 100 gld. denarja, nekaj mesa, vina, žganja in smodk.

(Okrajni šolski nadzorniki na Štajerskem.) Naučni minister je imenoval za okrajne šolske nadzornike na Štajerskem: za mestni šolski okraj mariborski realčnega profesorja Karola Neubauerja v Mariboru, za mestni šolski okraj celjski glavnega učitelja na učiteljsčju v Mariboru Janeza Levitschnigga, za šolski okraj mariborske okolice ravnatelja učiteljsčju v Mariboru Henrika Schreinerja, za šolska okraja Št. Lenard in Slov. Bistrica prof. na učiteljsčju v Mariboru dr. Janeza Bezjaka, za šolske okraje celjska okolica, Vranjsko, Konjice, Šmarje, Gorenji Grad in Laški Trg nadučitelja Pavla Leitgeba pri sv. Duhu pri Ločah, za šolske okraje Brežice, Kozje in Sevnica nadučitelja Franca Böhmeima v Kozjem, za šolske okraje ptujska okolica, Ormož, Rogatec, Ljutomer in Radgona nadučitelja v Laškem Trgu ravnatelja Janeza Rannerja, in za šolske okraje Slovenji Gradec, Marenberg in Šoštanj učitelja Franca Vrečka.

(Nesreča.) V soboto, dne 20. t. m., padel je v Spodnji Šiški kleparski vajenec Jos. Peseničar raz streho ter se prav nevarno poškodoval.

(Nesrečni Amerikanci.) Dne 17. t. m. priplula je ladija v genoveško lukó, na kateri je mej potom v Ameriko in nazaj pomrlo nad 300 izseljencev za kolero. Živih pa je še nazaj pripeljala 60 avstrijskih izseljencev, kateri so sedaj v največjem pomanjkanju v Genovi in ne morejo domov. — Na potu iz Brazilije pa je še več drugih ladij, katerim je ondotna vlada zaradi kolere zabranila izkreati popotnike.

(Kóze.) V Mokronogu in po sosednih vaséh je zbolelo nekaj ljudij za kózami. Vlada je takoj ukrenila potrebne zdravniške navedbe.

(Nova šola) bode v štirinajstih dneh otvorjena v Retečah pri Loki, katero bode obiskavalo do 100 otrok, ki so bili do sedaj brez pouka. Tudi v Predosljih nad Kranjem bode prihodnji teden blagoslovljeno razširjeno šolsko poslopje.

Društva.

(Občni zbor konservativnega obrtnega društva) vršil se je predvčeraj dne 22. t. m. v rokodelskem domu. Bil je mnogoštevilno obiskan. Iz poročila posnamemo, da društvo šteje nad sto članov in ima imetja nad 100 gld. Izmed dobrotnikov se je izrekla posebna zahvala prevz. gosp. knezoškofu ljubljanskemu, ki so društvu podarili 50 gld. — Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni ti-le gg.: Rebek Josip, Tome Franc, Dostal J., Virk J., Zorman Al., Vidmaier Lj., Kregar Iv., Tome Iv., Čermelj J., Ban Fr., Kozak J., Sterle J., Kukovnik J., Čušnovar L., Schmeltzer in Čamernik Ignacij. — Danes dne 24. t. m. ima novi odbor osnovalno sejo v rokodelskem domu ob 8. uri zvečer, v kateri se bodo poradelila mej odbornike društvena opravila.

Telegrami.

Dunaj, 24. oktobra. Včeraj je brambenemu odseku izjavil deželnoqrambovski minister, da ni umesten in potreben zakon, po katerem bi se deželna bramba ne smela rabiti zunaj državnih mej. Taka določba za parlament nima nobene vrednosti in bi bilo pravo danajsko darilo. Jedino prav je, da ima vojno vodstvo pri polni odgovornosti tudi popolno svobodno roko.

Dunaj, 24. oktobra. Župan Prix je odložil županstvo in si pridržal samo občinsko svetništvo.

Dunaj, 24. oktobra. V včerajšnji seji je mestni svet dodatno pritrdil župan, ker je brez njegovega dovoljenja prodal za milijon goldinarjev vrednostnih papirjev. Debata je bila burna. Malo je manjkalo, da se županu ni izrekla nezaupnica.

Dunaj, 24. oktobra. Predsednik je v zbornici poslancev naznanil, da se je konstituiral odsek za pretresanje izjemnih naredeb. Predsednikom je izvolil Kathreina in podpredsednikom Benoeja. Potem se pa nadaljuje prvo branje volilne predloge.

Dunaj, 24. oktobra. Nekateri levičarski listi izvajajo iz včerajšnjega Taafejevega govora, da bi vlada morda ne ugovarjala osnovi posebne delavske kurije in pa pomnoženju števila državnih poslancev. Taafe je le samo rekel, da se vlada drži načela, da morajo dobiti volilno pravico, kateri izpol-

nujejo državljanske dolžnosti. Iz tega pa ne sledi, da ne bi smeli voliti v posebni kuriji. Vendar je občno mnenje v levičarskih krogih, da ne smejo biti preoptimistični, dokler se vlada jasneje ne izrazi.

Dunaj, 24. oktobra. S pritrjenjem deželnoqrambenega ministra sklenil je včeraj brambeni odsek, da začne informacijsko posvetovanje, ne da bi posebej sklepal o posamičnih paragrafi deželnoqrambovske predloge.

Atene, 24. oktobra. Zbornica se je sklicala na 8. dan novembra.

Draždane, 24. oktobra. Nadvojvoda Albrecht je po prisrčnem slovesu odpotoval v Berlin.

Draždane, 24. oktobra. Saksonski kralj je imenoval nadvojvodo Albrehta imejteljem 4. saksonskega polka.

Pariz, 24. oktobra. Pri banketu na Martovem polju je bilo 3584 udeležencev. Predsedoval je senator Ranc. Avelana so burno pozdravili. Vsi ministri bili so prisotni. Na Trocaderu je bil umetelen ogenj. Pri souperu, prirejenem pri generalu Sausieru ruskim častnikom na čast, je bilo več presrčnih napitnic. Po ulicah so ljudske veselice trajale do jutra.

Madrid, 23. oktobra. Okrog Melille je bajé zbranih 30.000 Maročanov. Vojni minister hitro odpošilja vojake v Afriko, kolikor jih je na razpolago. Pet velikih parnikov je odrinilo z živežem in streljivom, dva pa z vojaki v Afriko. Začasno poveljništvo prevzame general Briz, dokler ne pride glavni poveljnik general Chinchilla.

Bruselj, 24. oktobra. Časopisi priobčujejo načrt novega volilnega zakona.

Rio Grande, 24. oktobra. Pri Ibiu-u je bil zadnje dni boj. Zmagali so vstaši, mrtvih je bilo okoli tisoč.

50.000 goldinarjev je glavni dobitek velike inomoške 50krajcarske loterije. Častite čitatelje opozarjamo, da je žrebanje že dne 26. oktobra.

Umrli so:

22. oktobra. Valentin Huber, delavec, 22 let, Ulice na Grad 12, otrpnenje možgan.

23. oktobra. Andrej Čukale, klobučar, 60 let, Kravja dolina 11, jetika.

V bolnišnici:

21. oktobra. Franc Plot, delavec, 37 let, pyaemia.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
23	7. u. jut.	740.5	2.2	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	738.5	12.8	sl. svzh.	del. jasno	
	9. u. zveč.	739.9	9.4	sl. zap.	oblačno	
Srednja temperatura 2.9°, za 0.8° pod normalom.						

533 1

Bernard Jentl, prokurist v Mariboru, naznanja tužnega srca v svojem in v imenu svoje sestre **Marije Corijari** roj. **Jentl** in ostalih sorodnikov žalostno vest, da je naš ljubljani brat, oziroma svak in strije, gospod

Anton Jentl,

bivši trgovec

danes zjutraj ob 3. uri previden s svetotajstvi za umirajoče, po dolgi bolezni v 57. letu svoje starosti v Gospodu zaspal.

Truplo ranjega preneslo se boče v sredo dne 25. oktobra popoldne ob 4. uri iz trgovske bolnice, Kravja dolina na pokopališče sv. Krištofa ter položilo v lastni grob.

Svete maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi sv. Petra.

Draga ranjega priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1893.

V najem se dá takoj

strojarija in trgovina z usnjem

z vsemi prostori in pripravami, kar jih je treba pri izvrševanju teh podjetij. Tudi prostorno stanovanje nahaja se v hiši.

Ponudbe sprejema lastnik **Fr. Ks. Nagode**, posestnik in trgovec v Idriji.

531 3-1

1000 veder novega vina

letošnjega pridelka 510 5-5

prodá tako

Anton Gregorič,

posestnik in posejilnični tajnik v Ptuj.

200 hektolitrov novega isterskega vina

belega in črnega (526 3-2)

prodá se takoj po 16 gld. hektoliter, postavljenega na postajo.

Več pové iz prijaznosti gosp. Fran Marčinko, župnik na Vranju (pošta Boljun). Istra.

Uradne in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKAERNA
v Ljubljani.

Razstava indijskih cvetic „Chrysanthemum“ in raznih lepih rastlin v Ljubljani na Tržaški cesti št. 10.

Naznanilo!

532 2-1

Z dném 26. in 27. oktobra otvoril bodem v Ljubljani prvo

razstavo indijskih Crysanthemum

v več nego 100 raznih bojah in v najnovejših pasmih zaznamovane s pravimi imeni. Istotako razstavlil bodem tudi najnovejše vrste „Palmen-Cycadaen“ in razne krasne rastline.

Razstava boče odprta omenjena dneva od 7. ure zjutraj do 5. ure popoldne

v umetni in trgovski vrtnariji Alojzija Korzike

na Tržaški cesti št. 10 v navlašč za take cvetlice in rastline umetno izdelanih železnih rastlinjakih, kakoršni še v Ljubljani doslej niso bili videti.

Veseli občinstvo, prijatelji izvanrednega rastlinstva in gg. soobtrniki so uljudno vabljeni na ogled te zanimive razstave.

Vstopnina je prosta.

Prostovoljni darovi — kateri so namenjeni blagajnici ljubljanskih revežev in se bodo takoj njej odkazali — pa se hvaležno sprejemljejo.

Odličnim spoštovanjem

Alojzij Korzika, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani, Tržaška cesta 10.

Dunajska borza.

Dne 24. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 65 „
Zlata renta 4%, davka prosta	119 „ 55 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „ 10 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	991 „ — „
Kreditne akcijske, 160 gld.	333 „ 10 „
London, 10 funtov strl.	126 „ 55 „
Napoleonondor (20 fr.)	10 „ 06 „
Casarski cekini	6 „ — „
Nemških mark 100	62 „ 25 „

Dne 23. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 „ 50 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „
Zastavna pisma	101 „ 10 „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ 75 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ — „
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 „ — „
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 „ — „
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ 25 „
Papirnih rubeljev 100	132 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavaro vanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjše dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.